

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО
ПРАВА: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

29 жовтня 2025 року

Біла Церква
2025

допускає можливість тимчасових обмежень прав у воєнний час, проте право на судовий захист залишається непорушним.

В умовах збройної агресії особливими викликами для судової системи стали:

- тимчасова неможливість роботи судів на окупованих територіях;
- зміна територіальної підсудності справ;
- використання дистанційних форм судочинства (відеоконференції);
- проблеми з дотриманням розумних строків розгляду справ у зв'язку з переважністю судів;
- ускладнений доступ сторін до доказів та свідків.

Разом із тим, держава продовжує забезпечувати функціонування системи правосуддя навіть у надзвичайних умовах. Важливим елементом гарантій залишається система безоплатної правової допомоги, яка надає громадянам можливість реалізувати право на захист. Також активно розвивається практика застосування електронних сервісів судової влади, що сприяє збереженню доступу до правосуддя.

Міжнародний досвід та практика Європейського суду з прав людини свідчать про те, що навіть у період війни держава зобов'язана забезпечувати мінімальні стандарти справедливого суду, оскільки їх порушення підриває довіру суспільства та може мати довготривалі негативні наслідки.

Отже, забезпечення права на справедливий суд в умовах воєнного стану є надзвичайно складним завданням, що потребує поєднання правових, організаційних та технологічних рішень. Збереження доступності правосуддя, гарантій незалежності суду та дотримання міжнародних стандартів прав людини є запорукою довіри громадян до держави та основою її демократичного розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
2. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 № 389-VIII.
3. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 № 1402-VIII.
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950.
5. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на справедливий суд (ст. 6 Конвенції).

УДК 339.732:336.77

КАРМАЗІНА Л.С., магістрантка

Науковий керівник – **МАЛИШКО І.В.**, старш. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ У ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ

Досліджено ключову роль МФІ у післявоєнному відновленні України. Окреслено їхню діяльність із забезпечення макрофінансової стабільності та каталізації приватних інвестицій. Наголошено на важливості прозорого моніторингу для стійкої відбудови.

Ключові слова: міжнародні фінансові інституції, післявоєнне відновлення, фінансові донори, гарантійні платформи, координатори донорської допомоги, постачальники технічної експертизи.

Післявоєнна відбудова України – це комплексне завдання, що поєднує відновлення інфраструктури, житлового фонду, енергетики, соціальної сфери та запуск економічного зростання. Цю роботу неможливо здійснити виключно за рахунок внутрішніх ресурсів: дефіцит фінансування та високі ризики потребують участі міжнародних фінансових інституцій (МФІ), які виконують роль фінансових донорів, гарантійних платформ, координаторів донорської допомоги та постачальників технічної експертизи.

За оцінками, щорічні потреби у відновленні залишаються значними, а на 2025 рік уряд і донори визначили критичний дефіцит у фінансуванні пріоритетних проектів [5].

Перш за все, МФІ мобілізують великі обсяги консолідованого фінансування – кредити, гранти та гарантії, які дають змогу реалізувати масштабні інфраструктурні проекти. Світовий

банк та його групи (WBG) розгорнули спеціалізовані механізми підтримки, мультидонорські трасти та програми для секторів енергетики, транспорту, водопостачання й сільського господарства, поєднуючи інвестиції з інституційною підтримкою [3]. Зазначене дозволяє забезпечити прозоре управління проєктами, управління ризиками та контроль якості відновлення. Фондово-кредитні організації, такі як МВФ, грають ключову роль у забезпеченні макрофінансової стабільності. Програми фінансової підтримки МВФ допомагають утримувати бюджетну дисципліну, стабілізувати платіжний баланс, а також створюють умови для притоку інших зовнішніх інвестицій [1]. Без макроекономічної стабільності великі інфраструктурні вливання ризикують бути неефективними або посилити інфляційний тиск.

Регіональні банківські інституції – Європейський інвестиційний банк (EIB), Європейський банк реконструкції та розвитку (EBRD) – виконують роль катализаторів приватних інвестицій. Вони надають довгострокові кредити, гарантії та долучають капітал для створення фондів і приватних інвестиційних платформ (наприклад, ініціативи для фінансування реконструкції і фонд відновлення бізнесу), що дозволяє зменшити ризик для комерційних інвесторів, а також сприяти модернізації енергетики й промисловості [2; 4]. Додатково МФІ забезпечують технічну допомогу, стандарти відбудови та кращі практики у сфері управління державними фінансами, прозорості закупівель, екологічних стандартів і відновлення після демінування. Така експертна підтримка особливо важлива для проєктів, що потребують комплексних інституційних реформ – від управління державною землею до реформ енергетики й приватизації.

Разом з тим існує ряд викликів:

- взаємодія між численними донорами потребує координації;
- низька державна спроможність на місцях може уповільнювати реалізацію;
- питання гарантії щодо використання заморожених російських активів та механізми виплат репарацій створюють політичну складність тощо.

У відповідь МФІ можуть посилити роль фіскального та проєктного супроводу, розбудувати механізми прозорого моніторингу та стимулювати участь приватного сектору через публічно-приватні партнерства.

Таким чином, можемо узагальнити, що міжнародні фінансові інституції – це не лише джерело грошей, але й ключовий чинник формування нормативної, інституційної та технічної бази для стійкої відбудови України. Ефективність їх подальшої діяльності залежатиме від здатності української влади впроваджувати реформи, прозоро координувати проєкти та залучати приватний капітал у поєднанні з міжнародною експертною підтримкою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. IMF Executive Board Completes the Eighth Review of the Extended Arrangement under the Extended Fund Facility for Ukraine. International Monetary Fund. June 30, 2025. URL:<https://www.imf.org/en/News/Articles/2025/06/30/pr-25227-ukraine-imf-completes-8th-rev-of-ext-arrang-under-eff> (дата звернення: 03.10.2025).
2. Mirbabaeva N. EBRD support for wartime Ukraine hits €7.6 billion as Bank commits new funding at Recovery Conference. The European Bank for Reconstruction and Development. July 11, 2025. URL:<https://www.ebrd.com/home/news-and-events/news/2025/ebrd-support-for-wartime-ukraine-hits-7-6-billion-as-bank-commits-new-funding-at-recovery-conference.html> (дата звернення: 03.10.2025).
3. Ukraine looks toward the future. World bank group support to Ukraine. July 2025. URL:<https://thedocs.worldbank.org/en/doc/1f87835919e35a0cc76e9ae4ae300dc1-0080012025/original/WBG-Support-Ukraine-July-2025.pdf> (дата звернення: 03.10.2025).
4. Ukraine to rebuild infrastructure with support from Ukraine FIRST initiative. European Investment Bank. July, 2025. URL:<https://www.eib.org/en/press/all/2025-285-ukraine-to-rebuild-infrastructure-with-support-from-ukraine-first-initiative> (дата звернення: 04.10.2025).
5. Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment Released. World Bank Group. February 25, 2025. URL:<https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released> (дата звернення: 04.10.2025).